

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

30. května 2024*

„Řízení o předběžné otázce – Nařízení (EU) 2019/1150 – Články 1, 15, 16 a 18 – Cíl – Uplatňování – Sledování – Přezkum – Opatření přijatá členským státem – Povinnost poskytnout informace o hospodářské situaci poskytovatele on-line zprostředkovatelských služeb“

Ve věci C-663/22,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná na základě článku 267 SFEU rozhodnutím Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionální správní soud pro Lazio, Itálie) ze dne 10. října 2022, došlým Soudnímu dvoru dne 19. října 2022, v řízení

Expedia Inc.

proti

Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení: A. Prechal, předsedkyně senátu, F. Biltgen, N. Wahl (zpravodaj), J. Passer a M. L. Arastey Sahún, soudci,

generální advokát: M. Szpunar,

za soudní kancelář: A. Calot Escobar, vedoucí,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření, která předložili:

- za Expedia Inc.: P. Actis Perinetto, F. Brunetti, C. Osti a A. Vitale, avvocati,
- za italskou vládu: G. Palmieri, jako zmocněnkyně, ve spolupráci s: L. Delbono a R. Guizzi, avvocati dello Stato,
- za českou vládu: M. Smolek, T. Suchá a J. Vlácil, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: italština.

- za Irsko: M. Browne, Chief State Solicitor, A. Joyce a M. Tierney, jako zmocněnci, ve spolupráci s: D. Fennelly, BL,
- za Evropskou komisi: L. Armati, S. L. Kalèda a L. Malferrari, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 11. ledna 2024,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1150 ze dne 20. června 2019 o podpoře spravedlnosti a transparentnosti pro podnikatelské uživatele on-line zprostředkovatelských služeb (Úř. věst. 2019, L 186, s. 57).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Expedia Inc., společností se sídlem ve Spojených státech, a Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni (Úřad pro dohled nad komunikacemi, Itálie) (dále jen „AGCOM“), který se týká opatření přijatých tímto úřadem vůči poskytovatelům on-line zprostředkovatelských služeb.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Body 7, 46 a 51 odůvodnění nařízení 2019/1150 uvádějí:

„(7) Na úrovni [Evropské u]nie by měl být stanoven cílený soubor závazných pravidel, aby bylo zajištěno spravedlivé, předvídatelné, udržitelné a důvěryhodné on-line podnikatelské prostředí v rámci vnitřního trhu. Zejména by se podnikatelským uživatelům on-line zprostředkovatelských služeb měla poskytnout odpovídající míra transparentnosti a také možnosti účinné nápravy v celé Unii s cílem usnadnit přeshraniční podnikání v jejím v rámci, a zlepšit tím řádné fungování vnitřního trhu, a také s cílem řešit potenciálně vznikající roztržičnost v konkrétních oblastech, na něž se vztahuje toto nařízení.

[...]

(46) Členské státy by měly mít povinnost zajistit odpovídající a účinné vymáhání tohoto nařízení. V členských státech existují různé systémy vymáhání a členské státy by neměly mít povinnost zřizovat nové vnitrostátní subjekty pro vymáhání. Členské státy by měly mít možnost svěřit vymáhání tohoto nařízení stávajícím orgánům, včetně soudů. Toto nařízení by nemělo členským státům ukládat povinnost stanovit vymáhání z moci úřední ani ukládat pokuty.

[...]

(51) Jelikož cíle tohoto nařízení, totiž zajištění spravedlivého, předvídatelného, udržitelného a důvěryhodného on-line podnikatelského prostředí na vnitřním trhu, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jej, z důvodu jeho rozsahu a účinků, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 [SEU]. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení uvedeného cíle.“

4 Článek 1 tohoto nařízení zní:

„1. Účelem tohoto nařízení je přispět k řádnému fungování vnitřního trhu stanovením pravidel k zajištění toho, aby podnikatelským uživatelům on-line zprostředkovatelských služeb a uživatelům firemních internetových stránek byla ve vztahu k internetovým vyhledávačům poskytnuta náležitá transparentnost, spravedlnost a možnosti účinné nápravy.

2. Toto nařízení se vztahuje na on-line zprostředkovatelské služby a internetové vyhledávače poskytované, nebo nabízené k poskytnutí, podnikatelským uživatelům a uživatelům firemních internetových stránek, kteří jsou usazeni nebo mají místo pobytu v Unii a kteří prostřednictvím těchto on-line zprostředkovatelských služeb nebo internetových vyhledávačů nabízejí zboží nebo služby spotřebitelům nacházejícím se v Unii, bez ohledu na místo usazení nebo místo pobytu poskytovatelů takových služeb a bez ohledu na právo, které by jinak bylo rozhodné.

[...]

5. Tímto nařízením není dotčeno právo Unie, zejména právo Unie použitelné v oblastech justiční spolupráce v občanských věcech, hospodářské soutěže, ochrany údajů, ochrany obchodního tajemství, ochrany spotřebitele, elektronického obchodování a finančních služeb.“

5 Článek 2 bod 1 uvedeného nařízení stanoví:

„Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

1) ‚podnikatelským uživatelem‘ jakákoli soukromá osoba jednající v rámci obchodní nebo profesní činnosti nebo jakákoli právnická osoba, která prostřednictvím on-line zprostředkovatelských služeb nabízí zboží nebo služby spotřebitelům za účelem, který lze považovat za jejich obchodní činnost, podnikání, řemeslo nebo povolání“.

6 Článek 15 téhož nařízení stanoví:

„1. Každý členský stát zajistí přiměřené a účinné vymáhání tohoto nařízení.

2. Členské státy stanoví pravidla pro ukládání opatření za porušení tohoto nařízení a zajistí jejich uplatňování. Tato opatření musí být účinná, přiměřená a odrazující.“

7 Článek 16 nařízení 2019/1150 uvádí:

„[Evropská k]omise v úzké spolupráci s členskými státy důkladně sleduje dopad tohoto nařízení na vztahy mezi on-line zprostředkovatelskými službami a jejich podnikatelskými uživateli a mezi internetovými vyhledávači a uživateli firemních internetových stránek. Za tímto účelem shromažďuje relevantní informace s cílem sledovat změny v těchto vztazích, a to i prováděním příslušných studií. Členské státy pomáhají Komisi tím, že jí na požádání poskytují veškeré relevantní shromážděné

informace včetně informací o konkrétních případech. Pro účely tohoto článku a článku 18 může Komise usilovat o shromáždění informací od poskytovatelů on-line zprostředkovatelských služeb.“

8 Článek 18 odst. 1 a 3 tohoto nařízení zní:

„1. Do 13. ledna 2022 a poté každé tři roky Komise vyhodnotí toto nařízení a podá zprávu Evropskému parlamentu, Radě [Evropské unie] a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru.

[...]

3. Členské státy poskytnou veškeré relevantní informace, kterými disponují a které Komise může požadovat pro účely vypracování zprávy uvedené v odstavci 1.“

Italské právo

Zákon č. 249 ze dne 31. července 1997

9 Článek 1 legge n. 249 – Istituzione dell’Autorità per le garanzie nelle comunicazioni e norme sui sistemi delle telecomunicazioni e radiotelevisivo (zákon č. 249, kterým se zřizuje Úřad pro dohled nad komunikacemi a který zavádí pravidla pro telekomunikační systémy a rozhlasové a televizní vysílání) ze dne 31. července 1997 (běžný doplněk ke GURI č. 177 ze dne 31. července 1997) stanoví:

„[...]

29. Osoby, které v informacích vyžadovaných [AGCOM] poskytnou účetní údaje nebo skutečnosti týkající se výkonu jejich činnosti, jež neodpovídají skutečnosti, se vystavují sankcím stanoveným v článku 2621 občanského zákoníku.

30. Osobám, které ve stanovených lhůtách a podle stanovených podmínek neposkytnou dokumenty, údaje a informace vyžadované [AGCOM], tento orgán uloží správní pokutu ve výši od jednoho milionu [italských lir (ITL)] (přibližně 516 eur) do dvou set milionů ITL (přibližně 103 000 eur)].

[...]“

10 Zákon č. 249 ze dne 31. července 1997, ve znění legge n. 178 – Bilancio di previsione dello Stato per l’anno finanziario 2021 e bilancio pluriennale per il triennio 2021-2023 (zákon č. 178 o předběžném státním rozpočtu na rozpočtový rok 2021 a víceletém rozpočtu na tříleté období 2021-2023) ze dne 30. prosince 2020 (běžný doplněk ke GURI č. 322 ze dne 30. prosince 2020) v čl. 1 odst. 6 písm. c) bodě 14a stanoví:

„Povinnosti [AGCOM] jsou vymezeny takto:

[...]

c) rada:

[...]

14a) dohlíží na řádné a účinné uplatňování nařízení [2019/1150], mimo jiné prostřednictvím přijetí pokynů, podpory kodexů chování a shromažďování příslušných informací“.

Rozhodnutí č. 397/13

- 11 Dne 25. června 2013 AGCOM přijal delibera n. 397/13/CONS – Informativa economica di sistema (rozhodnutí č. 397/13/CONS o systematickém hospodářském prohlášení) (dále jen „rozhodnutí č. 397/13“).
- 12 Článek 2 odst. 1 rozhodnutí č. 397/13 vyjmenovává kategorie osob, které jsou povinny zaslat AGCOM dokument nazvaný „Informativa economica di sistema“ (systematické hospodářské prohlášení) (dále jen „IES“).
- 13 Článek 6 tohoto rozhodnutí stanoví:

„1. Osobám, které za účelem splnění povinnosti uvedené v článku 2 tohoto rozhodnutí sdělí údaje, které neodpovídají skutečnosti, se uloží sankce podle čl. 1 odst. 29 zákona č. [249 ze dne 31. července 1997].

2. Osobám, které ve stanovených lhůtách a podle stanovených podmínek nesplní povinnost uvedenou v článku 2, se uloží sankce podle čl. 1 odst. 30 zákona č. [249 ze dne 31. července 1997].“

Rozhodnutí č. 161/21

- 14 Dne 12. května 2021 AGCOM přijal delibera n. 161/21/CONS – Modifiche alla delibera n. 397/13 del 25 giugno 2013 „Informativa Economica di Sistema“ (rozhodnutí č. 161/21/CONS, kterým se mění rozhodnutí č. 397/13 ze dne 25. června 2013 „Systematické hospodářské prohlášení“) (dále jen „rozhodnutí č. 161/21“).
- 15 Preambule rozhodnutí č. 161/21 zní:

„[...]

S ohledem na nařízení 2019/1150 [...]

S ohledem na zákon [č. 178 ze dne 30. prosince 2020] [...]

[...]

Vzhledem k tomu, že je [IES] prohlášením, které provozovatelé komunikací musí každoročně vyplnit a které se týká identifikačních a hospodářských údajů spojených s činností, již dotčené osoby vykonávají, za účelem shromáždění poznatků nezbytných pro splnění specifických zákonných povinností, včetně vyhodnocení Sistema integrato delle comunicazioni [(integrovaný komunikační systém) (SIC)] a ověření limitů [spojování] v rámci tohoto systému; tržních analýz

a případného dominantního postavení nebo jiného postavení, které v každém případě narušuje pluralitu; výroční zprávy a šetření [...], jakož i s cílem umožnit aktualizaci statistické základny provozovatelů komunikací;

Vzhledem k tomu, že zákon [č. 178 ze dne 30. prosince 2020] přiznává [AGCOM] nové pravomoci a pověřuje ho zajišťováním „řádného a účinného uplatňování nařízení [2019/1150], mimo jiné prostřednictvím přijetí pokynů, podpory kodexů chování a shromažďování příslušných informací“;

[Vzhledem k tomu, že] je tedy nezbytné [některé] informace sdělované v IES rozšířit na poskytovatele on-line zprostředkovatelských služeb a internetových vyhledávačů, aby se každý rok shromažďovaly relevantní informace a aby byly vykonávány činnosti, které mají za cíl zajistit řádné a účinné uplatňování nařízení 2019/1150 a výkon funkcí svěřených [AGCOM] zákonem [č. 178 ze dne 30. prosince 2020];

[...]“

- 16 Článek 1 odst. 1 tohoto rozhodnutí změnil výčet uvedený v článku 2 rozhodnutí č. 397/13 tak, že povinnost zasílat AGCOM IES rozšířil na následující dvě kategorie osob:

„[...]“

h) poskytovatelé on-line zprostředkovatelských služeb: fyzické nebo právnické osoby, které, i když nejsou usazeny nebo nemají bydliště na vnitrostátním území, poskytují nebo nabízejí poskytnout on-line zprostředkovatelské služby, jak jsou definovány v nařízení 2019/1150, podnikatelským uživatelům usazeným nebo s bydlištěm v Itálii;

i) poskytovatelé internetových vyhledávačů: fyzické nebo právnické osoby, které, i když nejsou usazeny nebo nemají bydliště na vnitrostátním území, poskytují nebo nabízejí poskytnout internetový vyhledávač, jak je definován v nařízení 2019/1150, v italském jazyce nebo uživatelům usazeným nebo s bydlištěm v Itálii.

[...]“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 17 Expedia je společností se sídlem v Seattlu (Spojené státy), která provozuje internetové platformy, jejichž prostřednictvím jsou poskytovány on-line ubytovací a cestovní rezervační služby.
- 18 V návaznosti na změny vnitrostátního právního rámce vyplývající ze zákona č. 178 ze dne 30. prosince 2020 a rozhodnutí č. 161/21, které italské orgány přijaly zejména s cílem zajistit uplatňování nařízení 2019/1150, je společnost Expedia jakožto poskytovatel on-line zprostředkovatelských služeb povinna zasílat AGCOM IES, tj. dokument, ve kterém mají být uvedeny informace o hospodářské situaci poskytovatele.
- 19 Společnost Expedia podala k Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionální správní soud pro Lazio, Itálie), který je předkládajícím soudem, žalobu znějící na zrušení rozhodnutí č. 161/21.

- 20 Před tímto soudem společnost Expedia tvrdí, že toto rozhodnutí je v rozsahu, v němž jí ukládá povinnost zasílat AGCOM IES, v rozporu s nařízením 2019/1150, které je harmonizačním aktem vycházejícím ze zásady proporcionality, a jako takové neumožňuje zpřísnit procesní požadavky kladené na poskytovatele on-line zprostředkovatelských služeb bez ohledu na to, zda jsou usazeni v Unii nebo ve třetí zemi.
- 21 V tomto ohledu uvedený soud v první řadě připomíná, že po přijetí nařízení 2019/1150 italský zákonodárce zákonem č. 178 ze dne 30. prosince 2020 novelizoval zákon č. 249 ze dne 31. července 1997.
- 22 AGCOM tak byl pověřen dohledem nad uplatňováním nařízení 2019/1150, zejména prostřednictvím shromažďování informací [čl. 1 odst. 6 písm. c) bod 14a zákona č. 249 ze dne 31. července 1997, ve znění zákona č. 178 ze dne 30. prosince 2020].
- 23 Ve druhé řadě předkládající soud uvádí, že rozhodnutím č. 161/21 AGCOM změnil rozhodnutí č. 397/13, aby zohlednil opatření přijatá italským zákonodárcem za účelem uplatňování nařízení 2019/1150. Povinnost zasílat AGCOM IES byla proto rozšířena na poskytovatele on-line zprostředkovatelských služeb a internetových vyhledávačů (dále jen „poskytovatelé dotčených služeb“), kteří nabízejí služby v Itálii.
- 24 Tento soud upřesňuje, že zasílání IES bylo původně upraveno pro potřeby Garante per la radiodiffusione e l'editoria (Úřad pro rozhlasové vysílání a vydavatelskou činnost, Itálie) na základě právních předpisů, které mu přiznávaly pravomoc přijímat opatření ke stanovení účetních údajů a dalších informací, které mu měly určité subjekty sdělovat, a že pravomoci tohoto orgánu byly převedeny na AGCOM.
- 25 Uvedený soud má za to, že rozhodnutím č. 161/21 AGCOM uložil poskytovatelům dotčených služeb povinnost předávat mu důležité a specifické informace o jejich hospodářské situaci. Tito poskytovatelé jsou tak například povinni sdělovat celkové příjmy plynoucí z prodejních internetových stránek, částky vybrané na poplatcích za předplatné a poplatcích za registraci, členství nebo zápisné za používání prodejní on-line platformy těchto poskytovatelů pro nabízení zboží nebo služeb spotřebitelům uživateli usazenými v Itálii, pevné i pohyblivé provize vybrané z prodeje a dosažené prostřednictvím prodejní on-line platformy ze zboží nebo služeb, které spotřebitelům nabízejí podnikatelští uživatelé on-line zprostředkovatelských služeb ve smyslu čl. 2 bodu 1 nařízení 2019/1150 (dále jen „podnikatelští uživatelé“) usazení v Itálii, pevné i pohyblivé provize zaplacené podnikatelskými uživateli usazenými v Itálii za prodej zboží nebo služeb nabízených spotřebitelům prostřednictvím prodejní on-line platformy, další příjmy plynoucí ze zprostředkovatelských služeb jiných než reklamních, které jsou poskytovány podnikatelským uživatelům nebo jiným než podnikatelským uživatelům, kteří jsou usazeni v Itálii a nabízejí zboží nebo služby spotřebitelům prostřednictvím prodejní on-line platformy.
- 26 Předkládající soud zdůrazňuje, že v případě, že AGCOM nejsou zasílána IES nebo jsou mu sděleny nesprávné údaje, uloží se sankce stanovené v čl. 1 odst. 29 a 30 zákona č. 249 ze dne 31. července 1997.
- 27 S ohledem na tyto skutečnosti má tento soud za to, že povinnost zasílat AGCOM IES může být neslučitelná s nařízením 2019/1150.

- 28 Tento soud poznamenává, že toto nařízení obsahuje ustanovení týkající se sledování jeho uplatňování a jeho dopadu. Uvedený soud připomíná, že podle článku 15 tohoto nařízení každý členský stát zajistí přiměřené a účinné vymáhání uvedeného nařízení a stanoví opatření za jeho porušení, která musí být účinná, přiměřená a odrazující.
- 29 Předkládající soud zároveň cituje článek 16 nařízení 2019/1150, podle něhož Komise nejprve v úzké spolupráci s členskými státy důkladně sleduje dopad tohoto nařízení na vztahy zejména mezi on-line zprostředkovatelskými službami a podnikatelskými uživateli, dále Komise za tímto účelem shromažďuje relevantní informace s cílem sledovat změny v těchto vztazích s pomocí členských států, které jí na požádání předávají veškeré relevantní shromážděné informace včetně informací o konkrétních případech, a konečně může Komise shromažďovat informace od poskytovatelů dotčených služeb.
- 30 Tento soud má tudíž za to, že neexistuje žádný vztah mezi dodržováním povinností stanovených nařízením 2019/1150 a informacemi požadovanými v rámci IES, které se týkají především příjmů poskytovatelů dotčených služeb a nejsou relevantní pro zajištění transparentnosti a spravedlnosti vztahů mezi těmito poskytovateli a podnikatelskými uživateli. Uvedený soud se proto domnívá, že prostřednictvím vnitrostátních opatření, na jejichž základě jsou poskytovatelé on-line zprostředkovatelských služeb povinni zasílat AGCOM IES (dále jen „sporná vnitrostátní opatření“), italské orgány zavedly do svého právního řádu ustanovení, podle nichž jsou u těchto poskytovatelů kontrolovány subjektivní skutečnosti, které jsou vlastní těmto poskytovatelům, což je zcela odlišné od kontroly stanovené tímto nařízením, jež se týká toho, zda uvedení poskytovatelé dodržují povinnosti stanovené uvedeným nařízením.
- 31 Upřesňuje, že v případě, že by povinnost zasílat AGCOM IES byla neslučitelná s nařízením 2019/1150, bylo by rozhodnutí č. 161/21 neplatné, neboť zákon č. 178 ze dne 30. prosince 2020 přiznává AGCOM pouze funkci dohledu na řádné a účinné uplatňování tohoto nařízení.
- 32 Za těchto podmínek se Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionální správní soud pro Lazio) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Brání nařízení [2019/1150], a zejména jeho článek 15, jakož i zásada proporcionality právní úpravě členského státu nebo opatření přijatému nezávislým vnitrostátním orgánem [...][,] které ukládají zahraničním poskytovatelům on-line zprostředkovatelských služeb povinnost předložit prohlášení obsahující informace, které nesouvisí s účelem [tohoto] nařízení?
- 2) Lze v každém případě informace požadované předáním [IES] [...] považovat za relevantní a [užitečné] pro účely řádného a účinného [uplatňování] nařízení [2019/1150]?“

K přípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 33 Italská vláda má pochybnosti o přípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce z důvodu, že si obě položené otázky protirečí, jelikož předkládající soud na jedné straně tvrdí, aniž pro to uvádí důvody, že povinnost zasílat AGCOM IES nesouvisí s uplatňováním nařízení 2019/1150, a na straně druhé žádá Soudní dvůr, aby za účelem správného použití tohoto nařízení přezkoumal relevanci a užitečnost informací, které mají být v IES uvedeny, ačkoli tento přezkum spadá do pravomoci předkládajícího soudu, zejména pokud zahrnuje provedení posouzení skutkového stavu.

- 34 V první řadě je třeba připomenout, že v rámci řízení upraveného v článku 267 SFEU, jenž je založen na jasném rozdělení funkcí mezi vnitrostátními soudy a Soudním dvorem, spadá veškeré posouzení skutkových okolností věci do pravomoci vnitrostátního soudu. Soudní dvůr mu však může za účelem poskytnutí užitečné odpovědi v duchu spolupráce s vnitrostátními soudy poskytnout všechny údaje, o nichž má za to, že jsou nezbytné (rozsudek ze dne 1. července 2008, MOTOE, C-49/07, EU:C:2008:376, bod 30 a citovaná judikatura).
- 35 Kromě toho, i když Soudnímu dvoru nepřísluší vykládat pravidla vnitrostátního práva členského státu, může předkládajícímu soudu poskytnout požadovaná vysvětlení, pokud jde o ustanovení unijního práva, která mohou uvedeným pravidlům bránit (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 8. listopadu 2016, Lesoochránárske zoskupenie VLK, C-243/15, EU:C:2016:838, bod 64 a citovaná judikatura, jakož i ze dne 8. května 2019, Rossato a Conservatorio di Musica F. A. Bonporti, C-494/17, EU:C:2019:387, bod 29, jakož i citovaná judikatura).
- 36 Ve druhé řadě je třeba v souladu s tím, co uvedl generální advokát v bodě 80 svého stanoviska, poznamenat, že rozpor, na který poukazuje italská vláda, který je zmíněn v bodě 33 tohoto rozsudku, pramení ze skutečnosti, že předkládající soud ve své první otázce sám uvádí, že informace, které mají být v rámci IES poskytnuty, podle jeho posouzení nesouvisí s účelem nařízení 2019/1150, zatímco se svou druhou otázkou snaží zjistit, zda tyto informace mohou být relevantní a užitečné pro účely řádného a účinného uplatňování tohoto nařízení.
- 37 Pochybnosti italské vlády týkající se mezí pravomoci Soudního dvora i údajné rozporuplnosti položených otázek lze přitom rozptýlit tak, že tyto otázky budou posouzeny společně stran toho, zda nařízení 2019/1150 brání vnitrostátním opatřením, jako jsou sporná vnitrostátní opatření.
- 38 Z toho plyne, že projednávaná žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je přípustná.

K předběžným otázkám

- 39 Podstatou otázek předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně, je, zda nařízení 2019/1150 musí být vykládáno v tom smyslu, že odůvodňuje přijetí opatření členským státem, na jejichž základě jsou poskytovatelé on-line zprostředkovatelských služeb pod hrozbou sankcí povinni za účelem poskytování svých služeb v tomto členském státě pravidelně zasílat orgánu uvedeného členského státu dokument týkající se jejich hospodářské situace, v němž musí být podrobně uvedena řada informací, mimo jiné o příjmech dosažených těmito poskytovateli.
- 40 Úvodem je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury mají ustanovení nařízení – na základě článku 288 SFEU a z důvodu samotné povahy nařízení a jejich funkce v systému pramenů unijního práva – ve vnitrostátních právních rádech obecně bezprostřední účinek, aniž je třeba, aby vnitrostátní orgány přijaly prováděcí opatření. Nicméně některá z těchto ustanovení mohou pro účely svého uplatnění vyžadovat přijetí prováděcích opatření členskými státy (rozsudek ze dne 15. června 2021, Facebook Ireland a další, C-645/19, EU:C:2021:483, bod 110, jakož i citovaná judikatura).
- 41 Pokud to provedení některých ustanovení nařízení vyžaduje, mohou členské státy přijmout prováděcí opatření k nařízení, pokud tím nenaruší jeho přímou použitelnost, nezastrou jeho povahu aktu unijního práva a upřesní-li prostor pro uvážení, který jim uvedené nařízení svěřuje, za podmínky, že nepřekročí meze stanovené ustanoveními tohoto nařízení (rozsudek ze dne 22. ledna 2020, Ursa Major Services, C-814/18, EU:C:2020:27, bod 34 a citovaná judikatura).

- 42 S poukazem na příslušná ustanovení dotyčného nařízení vykládaná s přihlédnutím k cílům tohoto nařízení je třeba v tomto ohledu určit, zda tato ustanovení zakazují, ukládají či umožňují členským státům vydat určitá prováděcí opatření a zda – zejména v tomto posledně uvedeném případě – se dotčená opatření drží v rámci prostoru pro uvážení přiznaného každému členskému státu (rozsudek ze dne 22. ledna 2020, Ursa Major Services, C-814/18, EU:C:2020:27, bod 35 a citovaná judikatura).
- 43 Z judikatury rovněž vyplývá, že členské státy jsou při přijímání takových opatření povinny dodržovat zásadu proporcionality, která platí pro jejich legislativní a regulační orgány při uplatňování unijního práva a která vyžaduje, aby prostředky provedené určitým ustanovením byly vhodné k dosažení cíle sledovaného dotčenou unijní právní úpravou a nepřekračovaly meze toho, co je nezbytné k jeho dosažení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 12. dubna 2018, Komise v. Dánsko, C-541/16, EU:C:2018:251, body 49 a 50, jakož i citovaná judikatura).
- 44 Za účelem odpovědi na položené otázky je tedy třeba určit, jaký je cíl sledovaný nařízením 2019/1150, jakož i jeho ustanovení, která přiznávají členským státům úlohu při jeho uplatňování.
- 45 Pokud jde o tento cíl, z bodů 7 a 51 odůvodnění tohoto nařízení vyplývá, že jeho cílem je stanovit na úrovni Unie cílený soubor závazných pravidel, aby bylo vytvořeno spravedlivé, předvídatelné, udržitelné a důvěryhodné on-line podnikatelské prostředí v rámci vnitřního trhu. Zejména by se měla podnikatelským uživatelům poskytnout odpovídající míra transparentnosti a také možnosti účinné nápravy v celé Unii s cílem usnadnit přeshraniční podnikání v jejím v rámci, a zlepšit tím řádné fungování vnitřního trhu.
- 46 Článek 1 odst. 1 uvedeného nařízení upřesňuje, že toto nařízení přispívá k řádnému fungování uvedeného trhu stanovením pravidel k zajištění toho, aby podnikatelským uživatelům a uživatelům firemních internetových stránek byla ve vztahu k internetovým vyhledávačům poskytnuta náležitá transparentnost, spravedlnost a možnosti účinné nápravy.
- 47 Jak v této souvislosti v podstatě uvedl generální advokát v bodě 100 svého stanoviska, nařízením 2019/1150 ukládá poskytovatelům dotčených služeb specifické povinnosti týkající se transparentních a spravedlivých podmínek uplatňovaných vůči podnikatelským uživatelům a obsahuje ustanovení o mimosoudním a soudním řešení sporů mezi těmito poskytovateli a podnikatelskými uživateli.
- 48 Pokud jde dále o ustanovení nařízení 2019/1150, která přiznávají členským státům úlohu při jeho uplatňování, je třeba v první řadě připomenout, že podle čl. 15 odst. 1 tohoto nařízení každý „členský stát zajišťí přiměřené a účinné vymáhání“ uvedeného nařízení. Odstavec 2 tohoto článku 15 upřesňuje, že „[č]lenské státy stanoví pravidla pro ukládání opatření za porušení [této nařízení] a zajišťí jejich uplatňování“ a že tato opatření „musí být účinná, přiměřená a odrazující“.
- 49 Uvedený článek 15 je třeba vykládat ve světle bodu 46 odůvodnění nařízení 2019/1150, podle něhož „[č]lenské státy by měly mít [zejména] možnost svěřit vymáhání tohoto nařízení stávajícím orgánům, včetně soudů“, přičemž však upřesňuje, že toto „nařízení by nemělo členským státům ukládat povinnost stanovit vymáhání z moci úřední ani ukládat pokuty“.
- 50 Ve druhé řadě, článek 16 nařízení 2019/1150 mimo jiné stanoví, že „Komise v úzké spolupráci s členskými státy důkladně sleduje dopad tohoto nařízení na vztahy mezi on-line zprostředkovatelskými službami a jejich podnikatelskými uživateli“. Za tímto účelem Komise „shromažďuje relevantní informace s cílem sledovat změny v těchto vztazích“. Pokud jde

o členské státy, tento článek 16 stanoví, že „pomáhají Komisi tím, že jí na požádání poskytují veškeré relevantní shromážděné informace včetně informací o konkrétních případech“. Kromě toho „může Komise usilovat o shromáždění informací od poskytovatelů on-line zprostředkovatelských služeb“.

- 51 Ve třetí řadě, čl. 18 odst. 3 nařízení 2019/1150 upřesňuje, že „[č]lenské státy poskytnou [Komisi] veškeré relevantní informace, kterými disponují a které [posledně uvedená] může požadovat pro účely vypracování zprávy“, kterou je tento orgán povinen pravidelně podávat v rámci přezkumu uvedeného nařízení podle odstavce 1 tohoto článku 18.
- 52 Zprvce z bodů 50 a 51 tohoto rozsudku vyplývá, že informace, jejichž poskytnutí může být Komisi od členských států požádáno na základě článků 16 a 18 nařízení 2019/1150, musí být relevantní pro to, aby tomuto orgánu umožnily sledovat změny ve vztazích zejména mezi poskytovateli on-line zprostředkovatelských služeb a podnikatelskými uživateli nebo vypracovávat zprávy o hodnocení tohoto nařízení.
- 53 Vzhledem k tomu, že, jak vyplývá z bodů 45 až 47 tohoto rozsudku, je cílem nařízení 2019/1150 vytvořit spravedlivé, předvídatelné, udržitelné a důvěryhodné on-line podnikatelské prostředí v rámci vnitřního trhu, v němž je podnikatelským uživatelům poskytnuta náležitá transparentnost, spravedlnost a možnosti účinné nápravy, informace shromážděné vnitrostátními orgány mohou být kvalifikovány jako „relevantní“ ve smyslu článků 16 a 18 tohoto nařízení pouze tehdy, pokud mají dostatečně přímou souvislost s tímto cílem.
- 54 Naproti tomu, jak v podstatě uvedl generální advokát v bodech 113 a 114 svého stanoviska, členský stát nemůže na základě uplatňování nařízení 2019/1150 shromažďovat vybrané informace svévolným způsobem s odůvodněním, že by o ně Komise mohla později požádat při plnění své úlohy spočívající ve sledování a přezkumu toto nařízení. Možnost shromažďovat informace pod takovou záminkou by totiž členskému státu umožnila obcházet požadavky, které vyplývají ze zásad připomenutých v bodech 41 až 43 tohoto rozsudku, pokud jde o přijetí opatření k provedení nařízení členskými státy. Nařízení 2019/1150 mimoto členským státům neukládá, aby z vlastního podnětu shromažďovaly informace, které by Komise mohla potřebovat k plnění svých úkolů, neboť takové informace jsou předkládány pouze „na požádání“ tohoto orgánu, který ostatně může usilovat o shromáždění informací přímo od poskytovatelů on-line zprostředkovatelských služeb.
- 55 Zadruhé, pokud členský stát svěří správnímu orgánu v souladu s článkem 15 nařízení 2019/1150 pravomoc toto nařízení vymáhat, informace, které tento orgán může za účelem výkonu této pravomoci shromažďovat, jsou způsobilé dosáhnout cíle tohoto nařízení pouze tehdy, pokud s ním mají dostatečně přímou souvislost.
- 56 Jak v podstatě v tomto ohledu uvedl generální advokát v bodech 121 až 123 svého stanoviska, informace týkající se hospodářské situace poskytovatelů on-line zprostředkovatelských služeb nemají dostatečně přímou souvislost s cílem nařízení 2019/1150, který byl připomenut v bodech 45 až 47 tohoto rozsudku. Informace požadované od poskytovatelů těchto služeb na základě nařízení 2019/1150 se totiž musí týkat podmínek poskytované služby, aby příslušným orgánům umožnily zejména zjistit a vyhodnotit spravedlivou povahu smluvních podmínek stanovených těmito poskytovateli pro podnikatelské uživatele v rámci Unie. Souvislost mezi hospodářskou situací poskytovatele takových služeb na jedné straně a podmínkami, na jejichž základě jsou tyto služby podnikatelským uživatelům poskytovány, na straně druhé, za předpokladu, že existuje, však může být pouze nepřímá. S ohledem na toto nařízení tudíž není

kontrola pravdivosti informací týkajících se této hospodářské situace, na kterou poukazuje italská vláda, relevantní. Pokud jde o zjišťování případných „narušení hospodářské soutěže“, na které tato vláda rovněž odkazuje, toto nespadá pod cíl uvedeného nařízení, jelikož jím není dotčeno unijní právo použitelné v oblasti hospodářské soutěže, jak upřesňuje jeho čl. 1 odst. 5.

- 57 S ohledem na skutečnosti týkající se obsahu IES, jejichž příkladný výčet uvedený v bodě 25 tohoto rozsudku byl poskytnut předkládajícím soudem, se tedy jeví, jak v podstatě uvedl generální advokát v bodech 125 až 128 svého stanoviska, že provedení nařízení 2019/1150 neodůvodňuje opatření, jako jsou sporná vnitrostátní opatření.
- 58 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na položené otázky odpovědět tak, že nařízení 2019/1150 musí být vykládáno v tom smyslu, že neodůvodňuje přijetí opatření členským státem s cílem řádného a účinného uplatňování tohoto nařízení, na jejichž základě jsou poskytovatelé on-line zprostředkovatelských služeb pod hrozbou sankcí povinni za účelem poskytování svých služeb v tomto členském státě pravidelně zasílat orgánu uvedeného členského státu dokument týkající se jejich hospodářské situace, v němž musí být podrobně uvedena řada informací, mimo jiné o příjmech dosažených těmito poskytovateli.

K nákladům řízení

- 59 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1150 ze dne 20. června 2019 o podpoře spravedlnosti a transparentnosti pro podnikatelské uživatele on-line zprostředkovatelských služeb

musí být vykládáno v tom smyslu, že

neodůvodňuje přijetí opatření členským státem s cílem řádného a účinného uplatňování tohoto nařízení, na jejichž základě jsou poskytovatelé on-line zprostředkovatelských služeb pod hrozbou sankcí povinni za účelem poskytování svých služeb v tomto členském státě pravidelně zasílat orgánu uvedeného členského státu dokument týkající se jejich hospodářské situace, v němž musí být podrobně uvedena řada informací, mimo jiné o příjmech dosažených těmito poskytovateli.

Podpisy